"Management lokalit s výskytem modráska černoskvrnného (Maculinea arion) ve VÚ Libavá"

Zdůvodnění předmětu žádosti, včetně objasnění efektu navrhovaného opatření

Modrásek černoskvrnný (*Phengaris arion*, syn. *Maculinea arion*) byl v minulosti prakticky plošně rozšířen po celém území České republiky. V současné době však přežívá pouze na nemnoha lokalitách, většinou v malých izolovaných populacích, které jsou ohroženy vymřením. Početnější populace se nacházejí pouze v oblasti Valašska, kde dosud přetrvává extenzivní pastva ovcí. Modrásek černoskvrnný představuje typický příklad živočicha, který ustoupil v důsledku ukončení tradičního zemědělského hospodaření. Úbytek osídlených lokalit a pokles početnosti populací je z obdobných příčin zaznamenáván i v celé západní Evropě (Spitzer a kol., 2011). Modrásek černoskvrnný je v ČR zařazen mezi zvláště chráněné druhy živočichů v kategorii kriticky ohrožený. Ve Směrnici o stanovištích (92/43/EHS) je uveden v Příloze IV mezi druhy, pro které by členské státy EU měly zajistit individuální ochranu. Jediný možný způsob ochrany při tom spočívá v zachování a zlepšení biotopů, na kterých tento motýl žije. Náplní předkládaného projektu proto jsou opatření na zlepšení kvality biotopů, na lokalitách, které jsou modráskem černoskvrnným osídleny ve Vojenském újezdu Libavá (dále jen VÚ Libavá).

Modrásek černoskvrnný v našich podmínkách v současné době osidluje krátkostébelné trávníky na jižně a jihozápadně orientovaných svazích, které byly tradičně využívány jako pastviny. Jedná se o myrmekofilní druh motýla, jehož housenky se v prvních fázích vyvíjejí na květech mateřídoušky nebo dobromysly, ale větší část vývojového cyklu se odehrává v hnízdech některých druhů mravenců rodu Myrmica.

Území VÚ Libavá bylo z větší části ušetřeno negativního vlivu intenzifikace zemědělské výroby a podobně jako v dalších vojenských prostorech se zde zachovala mozaika různých typů stanovišť včetně biotopů splňujících nároky modráska. Pastva domácích zvířat, která byla před vznikem VÚ praktikována původním německým obyvatelstvem, byla do jisté míry nahrazena činností vojsk, při níž docházelo k narušování půdního povrchu a občasným požárům, které udržovaly některé lokality ve stavu odpovídajícím nárokům modráska černoskvrnného. Po snížení intenzity vojenského výcviku, k němuž došlo po odchodu ruské armády, však řada lokalit začala zarůstat, což se negativně projevuje na početnosti populací. V současné době je výskyt modráska černoskvrnného na území VÚ Libavá znám z 8 lokalit, které jsou většinou vzájemně izolované. Na části těchto lokalit již byla zahájena péče cílená na zlepšení kvality biotopu pro modráska. Kromě sečení travního porostu a vyřezávání náletových dřevin bylo na některých plochách provedeno i maloplošné narušení půdního povrchu s cílem suplovat vliv pastvy domácích zvířat.

V rámci předkládané žádosti navrhujeme provést managementová opatření, která přispějí ke zlepšení životních podmínek modráska černoskvrnného na dvou vybraných lokalitách s nově potvrzeným výskytem tohoto druhu. Opatření budou spočívat v sečení travních porostů a likvidaci posečené biomasy. Cílem je obnovit plochy s větší pokryvností trsů mateřídoušky a s nízkým nezapojeným bylinným porostem. Na zájmové lokalitě nebyl dosud realizován cílený management.

Dokumentace navrhovaného opatření včetně položkového rozpočtu

Na lokalitách Soutok a Spálená paseka o rozlohách 0,38 ha a 0,3 ha proběhne seč jedenkrát ročně včetně odklizení posečené biomasy v termínu do poloviny června, případně v druhé polovině září.

Časový harmonogram popisu prací

Seč – první polovina června 2015, případně od druhé poloviny září 2015

Grafické znázornění plánovaných zásahů

Lokalita Spálená paseka

Lokalita Soutok

